

Mariola Lewicka

**SPRAWOZDANIE
Z KONFERENCJI NAUKOWEJ I SPOTKANIA
OPŁATKOWEGO STOWARZYSZENIA
ABSOLWENTÓW I PRZYJACIÓŁ WYDZIAŁU
PRAWA KUL**

Dnia 8 stycznia 2011 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyła się Konferencja naukowa i spotkanie opłatkowe Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL. Otwarcia konferencji dokonał ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, Przewodniczący Stowarzyszenia, który zauważył, że spotkanie odbywa się z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku. Podkreślił, że rok 2010 jest już rokiem minionym i patrzymy teraz w przyszłość, którą przyniesie rok 2011 oraz życzył, aby ten Nowy Rok był pomyślny i jeszcze lepszy od poprzedniego. Następnie Przewodniczący Stowarzyszenia powitał wszystkich uczestników spotkania, a szczególnie: Stanisława Gogacza - senatora RP, Zbigniewa Wojciechowskiego - Wiceprezydenta Miasta Lublin, prof. Mieczysława Sawczuka - Przewodniczącego Komisji Prawniczej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie, wszystkich przybyłych z Lublina i spoza Lublina. Prof. J. Krukowski zaprosił do przewodniczenia sesji naukowej ks. dr hab. Mirosława Sitarza, prof. KUL, Wiceprzewodniczącego Stowarzyszenia, który przedstawił program spotkania, powitał wszystkich zgromadzonych i poprosił Prof. Krukowskiego o wygłoszenie referatu nt. *Nadzwyczajne uprawnienia Prymasa Stefana Wyszyńskiego w sytuacji zagrożenia ze strony reżimu komunistycznego.*

Na wstępie ks. prof. Krukowski zaznaczył, że wybór tematu referatu nie jest przypadkowy, ponieważ Prymas Polski Stefan

kard. Wyszyński był absolwentem dwóch wydziałów KUL-u: Wydziału Prawa Kanonicznego oraz Wydziału Prawa i Nauk Społecznych, co sam wielokrotnie podkreślał. W 2011 roku mija również 30-ta rocznica śmierci Księdza Prymasa. Następnie Prof. Krukowski przypomniał urzędy, jakie pełnił Stefan kard. Wyszyński, który był: arcybiskupem Gniezna i Warszawy, Przewodniczącym Konferencji Episkopatu Polski, wcześniej również Biskupem Lubelskim. Prymas Wyszyński sprawował swoje funkcje w trudnych warunkach dla Kościoła i Ojczyzny, ze względu na zagrożenie ze strony reżimu komunistycznego. W dowód uznania za zasługi, jakie wniósł dla dobra wspólnego, Kościoła i Narodu nazwany został Prymasem Tysiąclecia oraz mężem stanu, chociaż nie sprawował żadnej funkcji państwowej. Następnie prelegent zaznaczył, że charakteryzując działalność kard. Wyszyńskiego podkreśla się, że sprawował nadzwyczajne uprawnienia *facultates speciales*, a nawet *specialissime*, jakie otrzymał od papieża Piusa XII, podobnie jak jego poprzednik kard. August Hlond oraz zauważył, że analizując jego działalność publiczną, należy uwzględnić trzy kategorie jego uprawnień nadzwyczajnych. Do pierwszej kategorii należy zaliczyć uprawnienia nadzwyczajne *facultates speciales* w zakresie czysto kościelnym, które otrzymał od papieża dla realizacji misji Kościoła w zakresie nauczania, uświęcania i pasterzowania w warunkach zagrożenia ze strony reżimu komunistycznego, gdy utrudniona była łączność ze Stolicą Apostolską. Do drugiej kategorii zalicza się uprawnienia nadzwyczajne dotyczące normalizacji stosunków między państwem i Kościołem w Polsce w nowych warunkach politycznych po zakończeniu II wojny światowej. Do trzeciej kategorii należy zaliczyć uprawnienia Prymasa Polski, które dotyczyły obrony tożsamości i suwerenności kulturowej i duchowej Narodu w warunkach zagrożenia ze strony władz komunistycznych, dążących

do zmiany jego tożsamości. Te trzecie uprawnienia Ksiądz Prymas przypisywał sobie ze względu na głębokie zrozumienie misji Kościoła w Polsce, zarówno w przeszłości, teraźniejszości, jak i w przyszłości oraz ze względu na więź kulturową między Kościołem i Narodem. Ks. prof. Krukowski zauważył, że te trzy uprawnienia nakładają się na siebie i trudno je od siebie oddzielić.

Po zakończeniu referatu ks. prof. M. Sitarz otworzył dyskusję, w której poruszono następujące kwestie: 1. posiadania przez Prymasa Polski uprawnień legata papieskiego; 2. podstawy przejęcia dóbr kościelnych przez władze komunistyczne i funkcjonowania komisji majątkowej; 3. istnienia w Polsce trybunału III instancji w okresie komunizmu i kwestii przesyłania spraw do Roty Rzymskiej, jako trybunału III instancji.

Po dyskusji Prof. M. Sitarz zamknął konferencję naukową i rozpoczął część uroczystą spotkania. Jako pierwszy głos zabrał pan Zbigniew Wojciechowski - Wiceprezydent Miasta Lublina, który podziękował członkom Stowarzyszenia, a szczególnie dziekanowi J. Krukowskiemu za życzliwość i pomoc. Poinformował również, że Prezydent Miasta Lublina przyznał prof. Krukowskiemu Medal za zasługi. Następnie Wiceprezydent Lublina przypomniał życiorys Księdza Profesora, jego postawę w okresie komunizmu, starania o reaktywację Wydziału Prawa w KUL. Zaznaczył również, że Jubilat jest również wybitnym wykładowcą i profesorem. Prowadził wykłady w wielu zagranicznych i polskich ośrodkach naukowych (w Ameryce Płn., Ameryce Płd. i Europie). Był ekspertem Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej ds. Rozpatrzenia Projektu Ustawy o ratyfikacji Konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską oraz Przedstawicielem Konferencji Episkopatu Polski w Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Jest założycielem i od 1991 roku Prezesem Stowarzyszenia Kanonistów Polskich oraz od 2006

roku Przewodniczącym Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL. Z nominacji Biskupa Rzymu jest od 1985 r. konsultorem Papieskiej Rady Tekstów Prawnych. Pod kierunkiem Prof. Krukowskiego powstało ponad 200 prac magisterskich i 50 rozpraw doktorskich, a spod opieki naukowej wyszli również profesorowie. Następnie Wiceprezydent przytoczył fragment uzasadnienia wniosku o przyznanie Medalu, który daje całościowy obraz działalności ks. prof. Krukowskiego: „Szczególnym atrybutem osobowości Księdza Profesora, który przejawia się w całej pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i publicystycznej jest ukierunkowanie aksjologiczne oparte na założeniu, iż prawo stanowione ma służyć osiągnięciu podstawowych wartości ludzkich i chrześcijańskich decydujących o tożsamości kultury europejskiej”. Na zakończenie Z. Wojciechowski odczytał list gratulacyjny pana Krzysztofa Żuka, Prezydenta Miasta Lublina i wręczył Medal Prezydenta Miasta Lublina za zasługi wniesione dla Miasta, pracę na rzecz lubelskiej nauki i zaangażowanie w działania służące publicznemu dobru wspólnemu. Następnie odśpiewano uroczyste „Sto lat” na cześć Jubilata.

Jako kolejny przemawiał Prof. Mieczysław Sawczuk, który odczytał list gratulacyjny Prof. Jana Glińskiego - Prezesa PAN Oddział w Lublinie. Prof. Gliński w liście wyraził uznanie dla pracy Ks. prof. J. Krukowskiego na płaszczyźnie naukowej, duszpasterskiej i organizacyjnej oraz rozstawienie Wydziału Prawa KUL w Polsce i za granicą. Złożył życzenia, aby Opatrzność, która tak owocnie działa przez kapłańską posługę, obdarzyła Prof. Krukowskiego jak najlepszym zdrowiem, życzliwością bliskich, przyjaciół i błogosławieństwem. Prof. M. Sawczuk dodał, że Komisja Prawnicza PAN Oddział w Lublinie, która łączy Wydział Prawa KUL-u i UMCS-u, jest dziełem głównie prof. Krukowskiego.

Ks. prof. Krukowski jest również jednym z głównych inicjatorów współpracy nawiązanej ze środowiskiem naukowym w Trewirze.

Następnie głos zabrał pan Stanisław Gogacz - senator RP, który pogratulował ks. prof. J. Krukowskiemu jubileuszu 75-tej rocznicy urodzin, Medalu Prezydenta Miasta Lublina i zauważył, że radość z tego faktu jest wspólna wszystkim obecnym z uwagi na to, że osoba Jubilata jest wszystkim bardzo bliska. Zaznaczył, że spotkanie wpisuje się w pewną ciągłość i tradycję związaną z Wydziałem Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dodał, że w okresie, w którym sam odbywał studia w KUL-u, rozpoczął się proces reaktywacji Wydziału Prawa. Pan Senator podkreślił, że już wtedy Prof. Krukowski mówił do ówczesnych studentów, że są kadrami dla Polski, gdy już komunizmu nie będzie. Z perspektywy czasu wyraźnie widać w jakim kontekście te słowa padły. Postawienie już wtedy takiej tezy wynikało zarówno z wielkiej wiary ks. prof. Krukowskiego, ale i przekonania wyprowadzonego z obserwacji świata, z dociekań, z badań naukowych. W drodze analogii dziś zadanie wprowadzania aksjologii katolickiej, chrześcijańskiej do Europy, stoi również przed studentami i absolwentami KUL-u.

W odpowiedzi Ksiądz Profesor żartobliwie zauważył, że dowiedział się dziś, że ma 75 lat. Dodał, że czas biegnie szybko, ale psychologiczny czas zatrzymał się w miejscu. Jednak wiele się wydarzyło od okresu dzieciństwa, które rozpoczęło się w okresie II RP, następnie II wojna światowa, wycofywanie wojsk niemieckich i wkroczenie żołnierzy sowieckich, co było zamianą jednej niewoli na drugą. Przypomniał również wezwanie Stefana kard. Wyszyńskiego, aby prawo wróciło do Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w pełnym wymiarze. Program reaktywacji Wydziału Prawa w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, prof. Krukowski przedstawił rektorowi Mieczysławowi Krąpcowi, który powie-

dział wtedy, że wielka to sprawa, ale czy to się uda. Były różne przeszkody, również na Wydziale. Ks. Profesor zaznaczył, że zawsze chciał coś dobrego pozostawić w środowiskach, w których pracował. Mimo tego, że chciał pracować w duszpasterstwie podjął studia i prace na uczelni. Bp Piotr Kałwa powiedział wówczas do Księdza Profesora: „Twoje miejsce jest na uniwersytecie i tam masz pracować”. Prof. Krukowski starał się, aby prawo było ukierunkowane aksjologicznie. Obecnie z ubolewaniem obserwuje, że zatracą się ten kierunek. Wezwał wszystkich zebranych do podtrzymywania i propagowania wartości w Uniwersytecie. Prof. Krukowski powiedział, że nie spodziewał się, że spotkają go takie wyróżnienia. Dodał, że o sobie może powiedzieć: „sługą nieużytecznym jestem; wykonałem to, co powinienem był wykonać (por. Łk 17, 10) i starałem się to realizować”. Podziękował wszystkim za spotkanie, wyraził uznanie za dokonaną pracę i życzenia.

Następnie Prof. M. Sitarz podziękował wszystkim zgromadzonym, a szczególnie: Prof. Krukowskiemu za referat, Z. Wojciechowskiemu, M. Sawczakowi i S. Gogaczowi za wystąpienia i wszystkim zaangażowanym w organizację konferencji i spotkania oraz zapowiedział kolejny punkt programu, którym było dzielenie się opłatkami. Na wstępie Przewodniczący Stowarzyszenia złożył wszystkim życzenia z okazji wielkiego wydarzenia jakim jest Boże Narodzenie. Bóg stał się człowiekiem dla naszego zbawienia, dla naszego dobra. Nasze życie jest również w planach Opatrzności Bożej i na każdy dzień, nieznanego nam jeszcze 2011 r., życzył błogosławieństwa Bożej dziecinie w każdej dobrej sprawie i aby nasze plany zmieściły się w planach dobrego Boga. Następnie odśpiewano kolędę *Wśród nocnej ciszy* jako wprowadzenie w nastój świąteczny. Po odczytaniu Ewangelii św. Łukasza wszyscy zgromadzeni podzielili się opłatkami.